मुंबई उच्च न्यायालय, मुंबई

फौजदारीय अपीलय अधिकारिता

फौजदारी अपील क्र. 364/2015

निलेश रामधन गवई. ... ... .अपिलार्थी

– विरुद्ध –

महाराष्ट्र राज्य. ... ...उत्तरवादी

––––––––––––––

अपिलार्थी करीत विद्वान वकील युग चौधरी.
सरकार तर्फे विद्वान सहाय्यक सरकारी वकील ए. आर. कापडनीस.

––––––––––––––

कोरम	**:**	**न्यायमूर्ति सुनील बी. शुक्रे आणि न्यायमूर्ति अभय एस. वाघवसे.**
राखीव ठेवले	**:**	**10 मार्च 2023**
घोषित दिनांक	**:**	**20 मार्च, 2023**

(न्यायनिर्णय – न्यायमूर्ति अभय वाघवसे यांनी दिलेला)

प्रस्तुत अपीलद्वारे, अपिलार्थी – मूळ आरोपी याने विद्यमान अतिरिक्त सत्र न्यायधीश, पुणे यांनी दिनांक 24 नोव्हेंबर 2014 रोजी सत्र खटला क्रमांक 364/2013 भारतीय दंड विधान 1860 च्या कलम 302 (संक्षिप्त भा. दं. वि.) अन्वये केलेल्या गुन्ह्याबद्दल अपीलार्थीला दोषी ठरवून जन्मठेपेच्या शिक्षेचे पारित केलेल्या निकालावर अपिलार्थी/ आरोपीने आक्षेप घेतला आहे.

विद्यमान सत्र न्यायालयासमक्ष आलेली तथ्ये थोडक्यात खालील प्रमाणे :-

2. मृतक –लक्ष्मण हा तक्रारकर्त्याचा भाऊ असून तो एवरेस्ट कंसल्टंसी सर्विसेस वडगाव येथे काम करीत होता आणि तक्रारकर्ता ज्या इमारतीत राहत होता त्याच ठिकाणी तो वेगळा राहात होता. आरोपी आणि सतीश नावाचा इसम हे दोघे मृतक– लक्ष्मणचे मित्र होते आणि ते नेहमी एकमेकांसोबत राहत होते.

दिनांक 26/12/2012 रोजी मृतक लक्ष्मण आणि तक्रारकर्ता त्यांच्या ऑफिस मधून घरी परतले. अंदाजे रात्री नऊ वाजताच्या सुमारास आरोपी आणि मित्र सतीश इमारतीजवळ अगोदरच उपस्थित होते आणि ते आपसात गप्पा मारत होते. त्यावेळी लक्ष्मण यांनी त्यांना थोड्याच वेळात त्याच्या सोबत सामील होतो असे सांगून आपल्या इमारतीत गेला आणि तक्रारकर्ता – भाऊ हा सुद्धा आपल्या खोलीत गेला . अंदाजे रात्री 10.00 वाजताच्या सुमारास तक्रारकर्त्यास गोंधळ ऐकू आल्याने तो घटनास्थळा कडे धावत गेला आणि तेथे आरोपी निलेश हा त्याच्या (तक्रारकर्त्याच्या) भाऊ लक्ष्मणच्या छातीवर बसून त्याच्या डोक्यावर सिमेंट पेव्हर ब्लॉक ने मारताना दिसला. तक्रारकर्ता त्याच्या जवळ गेला असता आरोपी पळून गेला. तक्रारकर्त्याने सुरवातीस त्याच्या भावाला ससून रुग्णालयात दाखल केले आणि त्यानंतर त्याला के ई एम रुग्णालयात दाखल केले. तक्रारकर्त्याने प्रथमं खबरी अहवाल (एफ.आय.आर.) दाखल करून कायदेशीर कारवाई केली. दिनांक 29 डिसेंबर 2012 रोजी उपचारादरम्यान लक्ष्मणचा मृत्यू झाला आणि त्यामुळे गुन्ह्यात कलम 302 वाढविण्यात आले आणि आरोपीवर हत्येचा आरोप लावण्यात आला.

सरकारी साक्षदार क्रमांक– 6 जे त्यावेळी पोलीस स्टेशन हवेली येथे कार्यरत होते त्यांच्याकडे सदर गुन्ह्याचा तपस सोपवण्यात आला आणि तपास पूर्ण झाल्यावर त्यांनी आरोपीविरुद्ध दोषारोप पत्र दाखल केले.

सदर खटला हा फक्त सत्र न्यायालयासमक्ष चालवला जाऊ शकतो म्हणून हा खटला विद्यमान अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश यांच्याकडे वर्ग करण्यात आला ,जेथे

आरोपीविरुद्ध दोषारोप निश्चित करून खटला सुरु केला व सदर खटल्यादरम्यान अभियोग पक्षाने एकूण 6 साक्षीदार तपासले आणि कागदोपत्री पुरावा दाखल केला. सदरचा पुरावा ग्राह्य मानून आणि दोन्ही पक्षांचे म्हणणे एकल्यानंतर विद्यमान न्यायचौकशी न्यायालय ह्या निष्कर्षाप्रत पोचले कि अभियोग पक्षाने आरोपी विरुद्ध असलेला आरोप सिद्ध केला असून विद्यमान न्यायालयाने आरोपीस दोषी करार केले आणि त्यास आजन्म कारावासाची शिक्षा सुनावली.

<u>सादरीकरण</u>

<u>अपीलकर्त्याच्या वतीने –</u>

3. अपीलार्थींच्या विद्वान वकिलाने सदर न्यायनिर्णयाची समिक्षा करताना असे निदर्शनास आणून दिले कि कोणत्याही परिस्थितीत हे प्रकरण कलम 302 भा. दं. वि. च्या चौखटीत बसत नाही. घटनाक्रमांची मांडणी करताना, त्यांनी नमूद केले कि सरकारी साक्षदार क्रमांक 1 आणि 2 यांच्या पुरव्यावरून आरोपी आणि मृतक हे चांगले मित्र होते असे सुस्पष्ट आहे. आरोपी हा मृतकाबरोबर गप्पा करण्याकरीता गेला होता. त्यांच्यामध्ये कोणत्याही प्रकारचे शत्रुत्व किंवा भांडण किंवा (मत भिन्नता) असलेले मुद्दे नव्हते आणि म्हणूनच त्यामध्ये कोणताही हेतू नव्हता. त्याच्या म्हणण्यानुसार हे तक्रारकर्त्याच्या उलटतपासावरून सुद्धा स्पष्ट झाले आहे. यावरून त्यांचे असे म्हणणे आहे की, सदर गुन्ह्यांमागे कोणताही हेतू किंवा पूर्वनियोजन नव्हते आणि म्हणूनच सदरचे प्रकरण हे हत्येचे प्रकरण नाही. म्हणूनच विद्यमान अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश यांनी कलम 302 भा. दं. वि. अन्वये सुनाविलेली शिक्षा अयोग्य आहे.

4. पुढे असे सादर केले आहे की, जी काही घटना घडली ती तत्क्षणात घडली आणि संभवतः तेथे अचानक भांडण झाले असावे. मृतकाचा मृत्यू घटनेच्या दोन दिवसांनंतर झाला आणि म्हणूच त्याचा म्हणण्यानुसार कोणत्याही कल्पनाशक्ती शिवाय सदरचा खटला कलम 302 भा. दं. वि. अंतर्गत चालवता येणार नाही किंवा त्या कलमांतर्गत आरोपनिश्चिती करता येणार नाही.

5.   विद्वान वकिलांनी आमचे लक्ष सरकारी साक्षीदार–2 च्या पुराव्याकडे वेधले आणि सादर केले कि अभिलेखावरील या साक्षीदाराचा पुरावा त्रुटी आणि विरोधाभासांनी युक्त आहे. वैद्यकीय तज्ज्ञांच्या पुराव्यानुसार, त्यांनी सांगितले की, कवटीला कोणत्याही प्रकारची रक्तस्त्रावित जखम किंवा फ्रॅक्चर नव्हते आणि म्हणूनच शवविच्छेदन करणाऱ्या वैद्यकीय अधिकाऱ्याने असे नमूद केले आहे की मृतकाला किरकोळ प्रकारच्या जखमा होत्या आणि त्याच कारणामुळे कलम 302 अंतर्गत सुनावण्यात आलेली शिक्षा पूर्णतः अयोग्यच आहे.

6.   तथापि, त्यांनी हे प्रामाणिकपणे मान्य केले की, हातात असलेल्या या प्रकरणाला जास्तीत जास्त भा. दं . वि . चे कलम 304, भाग I लागू होईल आणि त्यापलीकडे नाही. त्यांच्या म्हणण्यानुसार प्रकरण भा. दं. वि. च्या कलम 300 चे अपवाद 4 मध्ये थेट मोडते.

वरील निवेदनाच्या समर्थनार्थ, विद्वान वकील हे खालील प्रकरणाचा आधार घेतात, **"हरीश कुमार –विरुद्ध– स्टेट ऑफ दिल्ली ॲडमिनिस्ट्रेशन, A.I.R. 1993 Supreme Court 973 आणि उडिया – विरुद्ध – स्टेट ऑफ मध्य प्रदेश, (2019) 15 Supreme Court Cases 65".**

उत्तरवादी – स्टेट (राज्य)

7.   वरील निवेदनाचा विरोध करताना, उत्तरवादीचे विद्वान वकिलांनी निदर्शनास आणून दिले कि, मयत व्यक्तीच्या डोक्याला सहा जखमा झाल्या होत्या. बरेच घाव होते आणि तक्रारकर्ता भाऊ आणि एक स्वतंत्र साक्षीदार यांनी घटनाक्रम डोळ्यांनी पाहिला होता. त्यांचा साक्षीपुरावा अढळ राहिलेला आहे.

शवविच्छेदन करणाऱ्या डॉक्टरांनी सुद्धा डोक्याला मार लागल्याने मृत्यू झाल्याचे सांगितले आहे. त्यामुळे त्यांच्या मते, वैद्यकीय पुराव्यांद्वारे समर्थित दृष्टोत्पत्तीस दिसणारा अहवाल आहे आणि अशा प्रकारे अभियोगपक्षाने विशेषतः हत्येचा आरोप लावला होता. त्यांच्या निवेदनात असे म्हटले आहे की, न्यायचौकशी न्यायालयाने पुराव्याचे योग्य मूल्यांकन केले आहे आणि गुन्हा सिद्ध करण्यासाठी

कायदेशीर स्थिती लागू केली आहे आणि अशा प्रकारे ते अशी प्रार्थना करतात की, न्यायचौकशी न्यायालयाने काढलेल्या निष्कर्षात आणि कारणांमध्ये ढवळाढवळ किंवा हस्तक्षेप करण्याची गरज नाही.

<u>**विश्लेषण आणि निष्कर्ष**</u>

8. वरील निवेदनांचा विचार केल्यावर असे दिसून येते की, अपिलार्थीच्या विद्वान वकिलांनी आमच्यासमोर मांडलेला मुख्य आक्षेप आणि तत्व असे आहे की, या प्रकरणावरून आणि पुराव्यावरुन हत्येचा आरोप म्हणजेच भा. दं. वि. चे कलम 302 लागू होत नाही. तथापि, त्यांच्या मते हे एक असे प्रकरण आहे की, जे भा. दं. वि. चे कलम 300 च्या अपवाद 4 अंतर्गत येईल. म्हणून, त्यांचे असे निवेदन आहे की, हे प्रकरण भा. दं. वि. चे कलम 302 चे नाही. परंतु, या प्रकरणात भा. दं. वि. चे फक्त कलम 304, भाग I च लागू होवू शकतो.

9. यावरून हे स्पष्ट होते की, सदोष मनुष्यवध झाला याला कोणतेही गंभीर आव्हान नाही. आता हे पाहायचे आहे की, अपिलार्थीचे विद्वान वकिलांनी सादर केलेल्या पुराव्यांनुसार सदर प्रकरण सदोष मनुष्यवध जे हत्येत मोडत नाही, असे आहे का ?

10. भा. दं. वि. च्या कलम 302 अंतर्गत मोडणाऱ्या व सदोष मनुष्यवध परंतु खून नव्हे जो 304 भाग 1 किंवा भाग 2 मध्ये मोडतो अशा प्रकारच्या प्रकरणांमध्ये अनेक न्यायनिर्णय आहेत. काही ऐतिहासिक निर्णय, ज्याचे नाव नमूद केले जाऊ शकते ते खालीलप्रमाणे आहेत :

धीरजभाई गोरखभाई नायक –विरुद्ध– स्टेट ऑफ गुजरात (2003) 9 SCC 322; पुलीचेरिया नागराजू –विरुद्ध– स्टेट ऑफ आंध्र प्रदेश,(2006) 11 SCC 444 ; हुकुमचंद –विरुद्ध– स्टेट ऑफ हरियाणा (2) 8 SCC 421; खुशाल लक्ष्मण वाघमारे –विरुद्ध– स्टेट ऑफ महाराष्ट्र, (2015) 1 SCC (क्री.) 100; सोमपाल सिंग आणि इतर –विरुद्ध– स्टेट ऑफ उत्तर प्रदेश, (2014) 3 SCC (क्री.) 225.

अलीकडेच, या मुद्द्यावरील कायद्याला खालील प्रकरणामध्ये हाताळण्यात आले, "**अर्जुन आणि इतर –विरुद्ध– स्टेट ऑफ छत्तीसगड, (2017) 2 SCC**

(क्री) 53; आणि स्टेट ऑफ राजस्थान –विरुद्ध– लीला राम (2019) 4 SCC (क्री) 528.

11. माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने **पुलीचेरिया नागराजू (वर दिलेल्या प्रमाणे)** प्रकरणातील न्यायनिर्णय मधील परिच्छेद 29 मध्ये खालीलप्रमाणे म्हटले आहे की :

> "29. म्हणूनच, न्यायालयाने हेतूच्या महत्त्वाच्या प्रश्नावर काळजीपूर्वक आणि सावधगिरीने निर्णय घेणे आवश्यक आहे कारण तेच हा निर्णय घेतील की, हे प्रकरण भा. दं. वि. चे कलम 302 किंवा 304 भाग 1 किंवा 304 भाग 2 अंतर्गत येते की नाही. अनेक क्षुल्लक किंवा क्षुल्लक बाबी – फळे तोडणे, गुरेढोरे चारणे,मुलांचे भांडण,असभ्य शब्द उच्चारणे किंवा अगदी आक्षेपार्ह नजरेने पाहणे, यामुळे भांडणे आणि गट हाणामारी होऊन 'मृत्यू येऊ शकतो, सूड, लोभ, ईर्ष्या किंवा संशय यासारखे सामान्य हेतू अशा प्रकरणांमध्ये पूर्णपणे अनुपस्थित असू शकतात. असा कोणताही हेतू नसेल. काही पूर्वकल्पना असू शकत नाही. खरं तर, गुन्हेगारी प्रवृत्ती देखील असू शकत नाही. या ठिकाणी दुसऱ्या बाजूला, हत्येची प्रकरणे असू शकतात जिथे आरोपी मृत्यूला कारणीभूत होण्याचा हेतू नव्हता असा खटला दाखल करून हत्येसाठी शिक्षा टाळण्याचा प्रयत्न करतो. कलम 302 अंतर्गत सदोष मनुष्यवधाचे प्रकरण कलम 304 भाग 1/2 अंतर्गत दंडनीय गुन्ह्यात रूपांतर होणार नाही याची काळजी घेणे न्यायालयांचे काम आहे. मृत्यूला कारणीभूत ठरण्याचा हेतू सर्वसाधारणपणे खालील परिस्थितींपैकी काही किंवा काही परिस्थितींच्या संयोजनातून मिळू शकतोः (i) वापरलेल्या शस्त्राचे स्वरूप;(ii) आरोपीने शस्त्र नेले किंवा जागेवरून उचलले; (iii) हा हल्ला हाणामारीमुळे शरीराच्या महत्वाच्या भागाला लक्ष्य करून करण्यात आलेला आहे का;(iv) दुखापत होण्यासाठी किती शक्ती वापरली; (v) हे कृत्य अचानक भांडणाच्या किंवा अचानक झालेल्या हाणामारीच्या किंवा अचानक झालेल्या हाणामारी दरम्यान घडले होते; (vi) घटना योगायोगाने घडली की कोणत्याही पूर्वतयारीने घडली; (vii) कोणतेही पूर्व वैमनस्य होते किंवा मयत व्यक्ती अनोळखी होती काय; (viii) कोणतीही गंभीर आणि अचानक चिथावणी दिली होती का, आणि असल्यास अशा चिथावणीचे कारण; (ix) ते उत्कटतेने होते काय; (x) दुखापत करणाऱ्या व्यक्तीने अनुचित फायदा घेतलेला आहे काय किंवा क्रूर आणि असामान्य रीतीने वागले आहे काय; (xi) आरोपीने एकच वार केला किंवा अनेक वार केले. वरील परिस्थितीची यादी नक्कीच संपूर्ण नाही आणि वैयक्तिक प्रकरणांच्या संदर्भात इतर अनेक विशेष परिस्थिती असू शकतात ज्यामुळे हेतूच्या प्रश्नावर प्रकाश टाकू शकतो. ते कितीही असो".

12. वरील कायदेशीर बाबींची आवश्यकता लक्षात घेऊन, जर आम्ही अभियोगपक्ष पक्षाचा साक्षी पुरावा विशेषतः स. सा. क्र. 1 आणि स. सा. क्र. 2 चा साक्षी पुरावा तपासून बघितला असता त्यांची साक्ष केवळ येथे पुष्टी देते असे आढळून येते, असे दिसून येते की त्या दुर्देवी रात्री तक्रारकर्ता आणि त्याचा मयत भाऊ लक्ष्मण कामावरून त्यांच्या घरी परतले होते. तक्रारकर्ता भावाने त्याच्या साक्षीत सांगितले की, आरोपी त्यांच्या घराजवळ सतीश नावाच्या व्यक्तीसह आधीच उपस्थित होता. तो सांगतो की,त्याचा भाऊ लक्ष्मण, आरोपी आणि सतीश हे चांगले मित्र होते आणि नेहमीच ते एकमेकांसोबत असायचे.

त्याने साक्ष दिली कि,त्या रात्री घरी आल्यानंतर मयताने स्वतः आरोपीला आणि वरील सतीशला सांगितले कि तो थोड्याच वेळात त्यांना सामिल होईल आणि त्यानंतर तक्रारदार त्याच्या खोलीत गेला आणि त्याचा भाऊही त्याच्या घरी गेला. त्याच्या म्हणण्यानुसार, रात्री सुमारे दहा वाजता गोंधळ ऐकून तो घटनास्थळी धावला आणि तो असा दावा करतो कि आरोपीनी आपल्या भावाच्या डोक्यावर सिमेंट पेव्हर ब्लॉकने प्राणघातक हल्ला केल्याचे त्याने पहिले.

13. तक्रारकर्त्याने आपल्या ठोस पुराव्यात वरील घटनाक्रम सांगितला आहे जो अपिलार्थीचे विद्वान वकील ह्यांनी निदर्शनास आणून दिल्याप्रमाणे हे दर्शवितो कि आरोपी तेथे निःशस्त्र होते आणि केवळ चर्चेसाठी आले होते. तक्रारकर्ता भाऊ हा आरोपी आणि मृतक व्यक्ती चांगले मित्र असल्याचे सांगतो. आरोपी आणि मृतक यांच्यात कोणतेही वैमनस्य किंवा भांडण नव्हते, अशी कबुली त्यांनी उलटतपासणीमध्ये दिली आहे. या उत्तरांवरून असे दिसून येते की आरोपी आणि मृतक यांच्यात सौहार्दपूर्ण संबंध होते. त्यामुळे आरोपींकडून कोणत्याही प्रकारचा द्वेष किंवा वाईट हेतू बाळगण्याचा प्रश्नच उद्भवत नाही.

14. आरोपी–अपिलार्थी मृतक व्यक्तीवर सिमेंट पेव्हर ब्लॉकने हल्ला केल्याबद्दल कोणताही वाद नाही, परंतु तो आधीच तेथेच पडून होता आणि तो उचलून वापरला गेला. हल्ल्याच्या आधी नेमके काय झाले होते, ते अभिलेखावर आलेले नाही.

दुर्दैवाने, अभियोगपक्ष आणि मृतक दोघांचाही मित्र असलेल्या सतीश ह्याचा सरकारी वकिलांनी साक्ष पुरावा घेतला नाही. आरोपीने केलेल्या हल्ल्याच्या घटनेपूर्वी नेमके काय घडले होते, हे सांगण्यासाठी ते उत्तम साक्षीदार ठरले असते.

त्यामुळे या घटनेचे मूळ न्यायालयासमोर आले नाही. तथापि, चांगले मित्र असूनही, नक्कीच काहीतरी घडले असे दिसते, परंतु त्या क्षणी आरोपीने त्या ठिकाणी पडलेला पेव्हर ब्लॉक उचलला आणि त्याच्या डोक्यावर मारला.

15. अभियोगपक्षाचे हे म्हणणे निर्विवाद सत्य आहे कि डोक्यावर अनेक वार झालेत, मात्र ही घटना अचानक घडली, आरोपी निःशस्त्र होता आणि कुठल्याही वाईट हेतूने आला नव्हता याकडे दुर्लक्ष केले जाऊ शकत नाही. यामागे कोणताही हेतू किंवा पूर्वनियोजन नाही हे मान्य आहे.

16. अपिलार्थी ह्यांचे विद्वान वकील ह्यांच्या निवेदनाप्रमाणे, भा.दं.वि.च्या कलम 300 चा **अपवाद 4** हा चालू प्रकरणात लागू होतो. भा. दं. वि. कलम 300 चा अपवाद 4 खालीलप्रमाणे:

कलम 300–

> **अपवाद 4:** गुन्हेगाराने गैरफायदा न घेता किंवा क्रूर किंवा असामान्य पद्धतीने कार्य न करता, अचानक झालेल्या भांडणाच्या आवेशात पूर्वनियोजित नसलेला मनुष्यवध हा खून ठरत नाही.

17. अशा प्रकारे, भा. दं. वि. कलम 300 च्या **अपवाद 4** मध्ये अश्या कृतींचा समावेश आहे ज्या अचानक झालेल्या हाणामारीत, आवेशात किंवा अचानक आलेल्या रागात केल्या जातात. हा अपवाद पुढील परिस्थितींमधे लागू केला जाऊ शकतो, **प्रथमतः** मृत्यू पूर्व नियोजनाशिवाय झाला असेल तर. **दुसरे** म्हणजे अचानक झालेल्या भांडणांमध्ये. **तिसरे** म्हणजे गुन्हेगाराने गैरफायदा न घेता किंवा क्रूर आणि असामान्य पद्धतीने कृती न करता आणि **चौथे** म्हणजे, या घटनेमुळे मृत्यू होतो.

18. 27/12/2012 च्या रात्री घडलेला घटनाक्रम लक्षात घेता आम्ही अपिलार्थीच्या विद्वान वकिलांच्या निवेदनाशी पूर्णपणे सहमत आहोत की, हे प्रकरण

भा.दं.वि. कलम 300 च्या अपवाद 4 अंतर्गत येते, कारण येथे आरोपी आणि मृतक चांगले मित्र होते आणि ते चर्चेसाठी एकत्र आले होते. यापूर्वी कोणताही वाद किंवा पूर्ववैमनस्य नव्हते, असे भावाने मान्य केले आहे. गप्पांच्या दरम्यान,अचानक भांडण होऊन हल्ला झाला असल्याचे दिसते.

त्यामुळे आमच्या मते, सदर खटल्यात भा. दं. वि. कलम 302 अंतर्गत दोषी ठरवण्याची आवश्यकता नव्हती, जसे न्यायचौकशी न्यायालयाने केले आहे. आमच्या मते, वरील प्रस्थापित कायदेशीर परिस्थितीचा विचार न करता कलम 302 अंतर्गत दोषी ठरविणे हि न्यायचौकशी न्यायालयाची चूक आहे.

परिणामी, सदर विद्यमान न्यायालयाच्या विनंतीस ग्राह्य धरून आम्ही पुढील आदेश जारी करतोः–

<u>आदेश</u>

(i) फौजदारी अपील क्र. 364/ 2015 अंशतः मंजूर.

(ii) सत्र खटला क्र. 363/2013 मध्ये विद्यमान अतिरिक्त सत्र न्यायाधीश, पुणे यांनी 24.11.2014 रोजी पारित केलेले निकाल आणि आदेशाद्वारे अपिलार्थीस कलम 302 अन्वये दिलेली शिक्षा रद्द करण्यात येत आहे.

(iii) त्याऐवजी अपिलार्थी हा भा. दं. वि. च्या कलम 304 अंतर्गत केलेल्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरतो.

(iv) अपिलार्थी–मूळ आरोपीला ह्याद्वारे दहा वर्षांच्या सश्रम कारावासाची शिक्षा आणि एक हजार रुपयांचा दंड आणि दंड न भरल्यास तीन महिन्यांची साधी शिक्षा सुनावली जाते.

19. अश्याप्रकारे फौजदारी अपील निकाली काढण्यात येते.

(अभय. एस. वाघवसे, न्यायमूर्ति) **(सुनील बी. शुक्रे न्यायमूर्ति)**

अस्वीकरण

"या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याचा / तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरिता वापर करता येणार नाही. तसेच, इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरीता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबाजवणीकरीता वैध मानला जाईल."